

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА

**СУЧАСНИЙ СТАН,
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ, ФІНАНСОВО-
КРЕДИТНИХ
ТА ОБЛІКОВИХ СИСТЕМ**

Збірник тез доповідей
III Міжнародної науково-практичної конференції

(19 травня 2023 року, м. Харків, Україна)

Електронний ресурс

Харків – 2023

УДК 33+657(063)
С 91

Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ МОН України
(№ 605 від 22 грудня 2022 р.)

Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 9 від 30 травня 2023 р.)

Редакційна колегія:

д-р. екон. наук, проф. Б. В. Самородов (головний редактор);
к.філос.н., доц. А.А. Чхеайло
д-р. екон. наук, проф. Г. М. Азаренкова;
д-р. екон. наук, проф. А. П. Грінько;
к-т. екон. наук, доц. Н. Л. Морозова;
к-т. екон. наук, доц. Р. О. Піскунов;
к-т. пед. наук Н. І. Стяглик.

Адреса редколегії:
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4

С 91 Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку бізнесу, фінансово-кредитних та облікових систем: збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції (Україна, м. Харків, 19 травня 2023 року) [Електронний ресурс]. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. – 1 ел. опт. диск (CD-ROM). – Систем. вимоги: Процесор Pentium-класа ; ОС Windows 7/10 ; дисковод CD-ROM; Acrobat Reader 10. - 360 с.

ISBN 978-966-285-749-8

У збірнику представлені тези доповідей учасників III Міжнародної науково-практичної конференції на загальну тему «Сучасний стан, проблем та перспективи розвитку бізнесу, фінансово-кредитних та облікових систем».

Для науковців, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів. Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст і оформлення матеріалів несуть автори.

Усі права застережено. Посилання на матеріали обов'язкові..

УДК 33+657(063)

URI: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/17796>

© Харківський національний
університет імені В. Н. Каразіна, 2023

ISBN 978-966-285-717-7

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
V.N. KARAZIN KHARKIV NATIONAL UNIVERSITY

**THE CURRENT STATE,
PROBLEMS AND PROSPECTS OF
BUSINESS, FINANCIAL, CREDIT
AND ACCOUNTING SYSTEMS
DEVELOPMENT**

Collection of abstracts
III International Scientific and Practical Conference

(May 19, 2023, m. Kharkiv, Ukraine)

Electronic resource

Kharkiv – 2023

UDC 33 + 657 (063)

*Registration certificate UkrINTEI
(№ 605 desember 22, 2022)*

*Approved for posting on the Internet by the decision of the Academic Council
in V.N. Karazin Kharkiv National University
(Minutes № 9 of 30 May 2023)*

Editorial board:

Dr. of Econ Sciences, Prof. B. V. Samorodov (editor in chief);
PhD of Philosophical Sciences, Assoc. Professor A.A. Chkheailo
PhD in Econ. Sciences, Assoc. Prof. R. O. Piskunov;
Dr. of Econ. Sciences, Prof. G. M. Azarenkova;
Dr. of Econ. Sciences, Prof. A. P. Grinko;
PhD in Econ. Sciences, Assoc. Prof. N. L. Morozova;
Ph.D. of Pedagogic Sciences N. I. Styaglik

Editorial board address:
61022, Kharkiv, Svobody Square, 4

The current state, problems and prospects of business, financial, credit and accounting systems development: a collection of abstracts of the II International Scientific and Practical Conference (Ukraine, Kharkiv, May 20, 2022) – Kharkiv: V.N. Karazin Kharkiv National University, 2022. – electron. resource. – 1 el. disk (CD-ROM). – Systems. requirements: Pentium-class processor; OC Windows 7/10; CD-ROM drive; Acrobat Reader 10. - 360 p.

ISBN 978-966-285-749-8

The collection presents abstracts of the participants of the II International Research and Practice Conference on the general topic «The current state, problems and prospects of business, financial, credit and accounting systems development».

For scientists, post-graduate students and students of higher educational institutions. Materials are submitted in the author's edition. The authors are responsible for the content and design of the materials.

All rights reserved. References to materials are required.

UDC 33 + 657 (063)

URI: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/17796>

© V. N. Karazin Kharkiv National
University, 2023

ISBN 978-966-285-749-8

*Шорох В. Д.,
здобувач вищої освіти
ступеня доктор філософії третього року навчання
Харківського національного економічного університету
імені Семена Кузнеця*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ НАГЛЯДУ НА РИНКУ НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

5 квітня 2023 року набула чинності Постанова Правління Національного банку України (далі – НБУ) № 42 від 31 березня 2023 року [1], що затвердила зміни до нормативно-правових актів регулятора на ринку небанківських фінансових послуг (далі – РНФП). Відповідно до представлених змін НБУ оновив процедури нагляду за ринком, що включають розширення критеріїв оцінки ступеня ризику діяльності учасників ринку РНФП [2], доповнення до порядку застосування заходів впливу до небанківських фінансових установ в аспекті захисту прав споживачів [3], перелік процедур інспекційних перевірок [4] та переорієнтування вимог до структури власності небанківських фінансових установ [5]. Регулятор прогнозує виключно позитивні результати реалізації нових положень, що спрямовані на оптимізацію процесу взаємодії НБУ і учасників РНФП, покращення комунікації між ними, посилення прозорості структури власності надавачів фінансових послуг, а також побудову ефективної системи регулювання діяльності небанківських фінансових установ.

Незважаючи на вказаний регулятором вектор ініціативи надавачі небанківських фінансових послуг, імовірно, стикнуться зі стресом перевантаження щодо впровадження ряду нововведень. Так, наприклад, для виконання НБУ функцій з питань організації статистичної звітності, фінансові установи мають додатково надавати 9 нових файлів з даними стосовно обсягу платіжних послуг, кредитного та дебетового переказів, кількості користувачів та відкритих ними рахунків, тощо. Крім того, як згадувалось, з 1 березня 2023 року при оцінці стану корпоративного управління, управління ризиками та внутрішнього контролю учасників РНФП пріоритетним критерієм став рівень ризику порушення прав споживачів фінансових послуг, якому відведено 25-30 % загального ступеня результуючого показника [2], що свідчить про першочергову реалізацію клієнто-орієнтованого підходу до надання небанківських фінансових послуг максимально наближеного до європейських стандартів ведення аналогічної діяльності. Усе це створює внутрішній тиск на учасників РНФП та провокує перерозподіл власних ресурсів, як фінансових, так і кадрових.

Висновки. Отже, усі перелічені зміни є категоричними та зобов'язують надавачів небанківських фінансових послуг до беззаперечного виконання норм регулятора. Неналежна реалізація рекомендацій НБУ призведе до застосування

жорстких заходів впливу до фінансових установ, включно з анулюванням ліцензій. Аби уникнути таких механізмів покарання надавачам небанківських фінансових послуг варто довести активи до унормованої регулятором структури, рівня та посилити роботу з клієнтами у бік індивідуалізації. Незважаючи на масштаб протиріччя усіх нововведень та важкість їх виконання у короткий строк для фінансових установ, дотримання вимог регулятора залишається єдиним шляхом для продовження діяльності на ринку учасниками РНФП у 2023 році.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про затвердження змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України : Постанова Правління Національного банку України № 42 від 31 березня 2023 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0042500-23#Text> (дата звернення : 03.05.2023).
2. Про затвердження Положення про встановлення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення діяльності учасниками ринку небанківських фінансових послуг, їх суспільну важливість, на підставі яких визначається періодичність проведення планових інспекційних перевірок, та порядок їх застосування : Постанова Правління Національного банку України № 157 від 11 грудня 2020 року. Дата оновлення: 31 березня 2023 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0157500-20#Text> (дата звернення : 03.05.2023).
3. Про затвердження Положення про застосування Національним банком України заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг : Постанова Правління Національного банку України № 12 від 01 лютого 2020 року (зі змінами). Дата оновлення: 31 березня 2023 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0012500-21#n11> (дата звернення : 03.05.2023).
4. Про затвердження Положення про організацію, проведення та оформлення результатів інспекційних перевірок учасників ринків небанківських фінансових послуг : Постанова Правління Національного банку України № 22 від 26 лютого 2021 року. Дата оновлення: 31 березня 2023 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0022500-21#n15> (дата звернення : 03.05.2023).
5. Про затвердження Положення про вимоги до структури власності надавачів фінансових послуг : Постанова Правління Національного банку України № 30 від 14 квітня 2021 року. Дата оновлення: 31 березня 2023 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0022500-21#n15><https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0030500-21#n18> (дата звернення : 03.05.2023).